

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Strasbourg, den 6.5.2025
COM(2025) 440 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Køreplan for at bringe importen af russisk energi til ophør

1. INDLEDNING

Som reaktion på Ruslands aggression mod Ukraine i februar 2022 og i overensstemmelse med Versailleserklæringen fra stats- og regeringscheferne iværksatte Kommissionen REPowerEU-planen i maj 2022¹. Planen opfordrede til at bringe Europas afhængighed af russisk energi til ophør ved at øge energieffektiviteten, fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og diversificere forsyningerne. Siden da har yderligere udbredelse af vedvarende energi og energibesparelser gjort det muligt at reducere gasimporten med mere end 60 mia. m³ om året mellem 2022 og 2024², hvilket bidrager til at udfase russisk gas.

På trods af disse bestræbelser importerede EU i 2024 stadig 52 mia. m³ russisk gas (32 mia. m³ via rørledning og 20 mia. m³ via flydende naturgas (LNG), svarende til ca. 19 % af EU's samlede gasimport), samt 13 mio. ton råolie og mere end 2 800 ton uran³ i beriget form eller brændstofform. Ti medlemsstater importerede russisk gas i 2024, tre medlemsstater⁴ importerede stadig russisk olie, og syv medlemsstater importerede beriget uran eller urantjenester fra Rusland.

Afhængigheden af russisk energiimport medfører alvorlige sikkerhedsmæssige og økonomiske risici for Unionen og dens medlemsstater, da Rusland løbende har anvendt den eksisterende energiforsyning som et våben til at true Unionens stabilitet og velstand.

I denne køreplan skitseres EU's strategi for udfasning af den resterende russiske energiimport. Køreplanen indeholder også en fælles vision om, at Europa samarbejder i solidaritet for at sikre alternative og økonomisk overkommelige energiforsyninger for alle medlemsstater, samtidig med at der iværksættes en fælles indsats for at reducere de russiske indtægter, som finansierer landets krigsmaskine og bringer stabiliteten på kontinentet i fare⁵. En reduktion af afhængigheden af fossile brændstoffer vil yderligere styrke EU's energisikkerhed og -suverænitet i overensstemmelse med EU's mål om klimaneutralitet.

Køreplanen er en del af vores strategi for at styrke EU's konkurrenceevne og modstandsdygtighed og fremskynde omstillingen til ren energi. Med vedtagelsen af konkurrenceevnekompasset den 29. januar 2025 udstak Kommissionen en omfattende og ambitiøs kurs for at genvinde Europas industrielle forspring. Aftalen om ren industri, handlingsplanen for energi til overkommelige priser og strategien for en beredskabsunion styrker denne forpligtelse yderligere. Disse initiativer anerkender den negative indvirkning, som importen af russisk energi har på den europæiske økonomiske sikkerhed og konkurrenceevne.

¹ [COM\(2022\) 230 final](#).

² [Eurostat natural gas statistics](#). Europa importerede 273 mia. m³ i 2024 sammenlignet med 334 mia. m³ i 2022.

³ Naturlig uranækvivalent indeholdt i de importerede produkter.

⁴ Siden april 2025 har Tjekkiet ikke importeret russisk olie.

⁵ I 2024 betalte EU i alt 23 mia. EUR for russisk energi, herunder 1 mia. EUR til nukleart brændsel. Kilde: COMEX.

Når de kombineres med fremskyndet udbredelse af vedvarende energi⁶, herunder vedvarende gasser, yderligere elektrificering, energieffektivitet og alternative forsyninger, vil udfasningen af russiske brændstoffer bidrage til målene i aftalen om ren industri og handlingsplanen for energi til overkommelige priser. Denne køreplan berører ikke eventuelle fremtidige EU-sanktioner.

Foranstaltninger, der er truffet for at mindske afhængigheden af energi fra Rusland

EU har allerede reduceret afhængigheden og energiimporten fra Rusland betydeligt takket være 16 sanktionspakker⁷. Gennem sanktioner er import af russisk kul og olie til EU i realiteten blevet forbudt, ligesom omladning af last i EU-havne, der transporterer LNG fra Rusland, er blevet forbudt. Der bør lægges særlig vægt på problemet med omgåelse af EU's oliesanktioner ved hjælp af "skyggeflåder".

Gennemførelsen af REPowerEU-planen har også bidraget væsentligt til at reducere efterspørgslen efter gas⁸. Den fulde gennemførelse af energiomstillingen og den nylige handlingsplan for energi til overkommelige priser forventes at erstatte op til 100 mia. m³ naturgas senest i 2030. Dette svarer til at spare EU for mere end 15 mia. m³ gas om året eller en yderligere reduktion af gasefterspørgslen på 40-50 mia. m³ senest i 2027⁹, hvilket også vil lette udfasningen af importen af russisk gas.

Som følge af en koordineret indsats mellem Kommissionen og medlemsstaterne og EU's styrkede energidiplomati med internationale partnere er gasimporten (både via LNG og rørledning) fra Rusland faldet fra 45 % i 2021 til 19 % i 2024. Denne import er blevet erstattet af forsyninger fra mere pålidelige kilder og indenlandsk produceret energi, og blev muliggjort gennem reduceret forbrug. Prognoserne peger i retning af et yderligere fald til 13 % i 2025 med afslutningen af transitten gennem Ukraine. Andelen af russisk olieimport er også faldet fra 27 % i begyndelsen af 2022 til 3 % nu. På trods af betydelige fremskridt er russiske gas-, olie- og atomforsyninger fortsat en del af EU's energimiks, hvilket udgør en risiko for vores økonomiske sikkerhed og faciliterer finansiel støtte til den russiske krigsøkonomi.

Med udgangspunkt i de baltiske landes nylige synkronisering og udløbet af gastransitaftalen for Ukraine har denne køreplan til formål at gøre yderligere fremskridt med hensyn til EU's uafhængighed af russisk energi ved at udfase importen af gas, kernekraft og olie for at mindske

⁶ Andelen af energi fra vedvarende energikilder i EU's endelige bruttoenergiforbrug skal være på mindst 42,5 % senest i 2030, men med et mål på 45 %.

⁷ 16. sanktionspakke, som blev vedtaget den 24. februar, omfatter et forbud mod midlertidig oplagring af russisk olie og er rettet mod skyggeflåden. [EU vedtager 16. pakke med sanktioner mod Rusland](#). Russisk naturgas er ikke omfattet af sanktionspakkerne. Se også [Tidslinje – EU's sanktioner over for Rusland – Consilium](#).

⁸ 18 % mellem august 2022 og januar 2025.

⁹ Skøn baseret på Kommissionens langsigtede CETO-fremskrivninger, justeret for de seneste udviklinger i efterspørgslen efter gas. Fremskrivningerne afspejler de oplysninger og forventninger, der foreligger på nuværende tidspunkt, og som sådan er de behæftet med usikkerhed i forbindelse med uforudseelige udviklinger i f.eks. energipriserne, den geopolitiske situation og teknologiske fremskridt inden for rene teknologier.

risikoen for anvendelse af energiforsyninger som våben og forhindre indtægter til Ruslands budget fra EU.

Kommissionen og medlemsstaterne arbejdede tæt sammen for at sikre, at forsyningssikkerheden ikke ville blive påvirket ved afslutningen af den russiske gastransit gennem Ukraine i december 2024¹⁰. Selv om virkningerne har varieret i forskellige regioner, blev den generelle forsyningssikkerhed og priserne ikke påvirket i væsentlig grad i EU som helhed. Dette viser, at koordinerede forberedende foranstaltninger på EU-plan, diversificeringsbestræbelser og en gradvis tilgang til udfasning af importen fra Rusland er afgørende for at bevare prisstabiliteten, forudsigeligheden på markedet og forsyningssikkerheden i EU.

De foranstaltninger, der præsenteres i denne køreplan, bør gennemføres på EU-plan og på en koordineret måde, så de minimerer indvirkningen på energipriserne, stabiliserer energimarkederne gennem sikre og forudsigelige alternative forsyninger og stræber efter at skabe retssikkerhed.

2. BEHOV FOR HANDLING

2.1 Afhængighed af russisk gasimport

Rusland har gentagne gange truet EU's forsyningssikkerhed ved ensidigt at reducere gasstrømmene til sine europæiske kunder i 2006, 2009, 2014 og senest i 2022 efter landets aggression mod Ukraine samt i tiden op til invasionen. Udfasning af importen af russisk gas er derfor afgørende for at styrke EU's energisikkerhed mod anvendelse af energiimport som våben. Det vil også reducere Ruslands indtægter, der anvendes til at finansiere den uberettigede krig mod Ukraine og til at fortsætte landets militære opbygning.

Mellem 2021 og 2023 reducerede EU importen af russisk gas med over 70 % fra 150 mia. m³ til 43 mia. m³. I 2024 ophørte denne nedadgående tendens, og importen fra Rusland steg. LNG-importen steg med 12 % i forhold til 2023, fra 18 mia. m³ til 20 mia. m³, og rørledningsimporten med 26 % fra 25 mia. m³ til 32 mia. m³.

Flere medlemsstater har truffet tidlige foranstaltninger for at reducere eller endda forbyde import af russisk gas, herunder ved at opsige eksisterende kontrakter med russiske gasleverandører¹¹. Selv efter afslutningen af den russiske gastransit gennem Ukraine i 2025 tegner russisk gas sig dog stadig for ca. 13 % af EU's samlede gasimport. I øjeblikket leveres ca. to tredjedele af den russiske gasimport på grundlag af langsigtede kontrakter med EU-

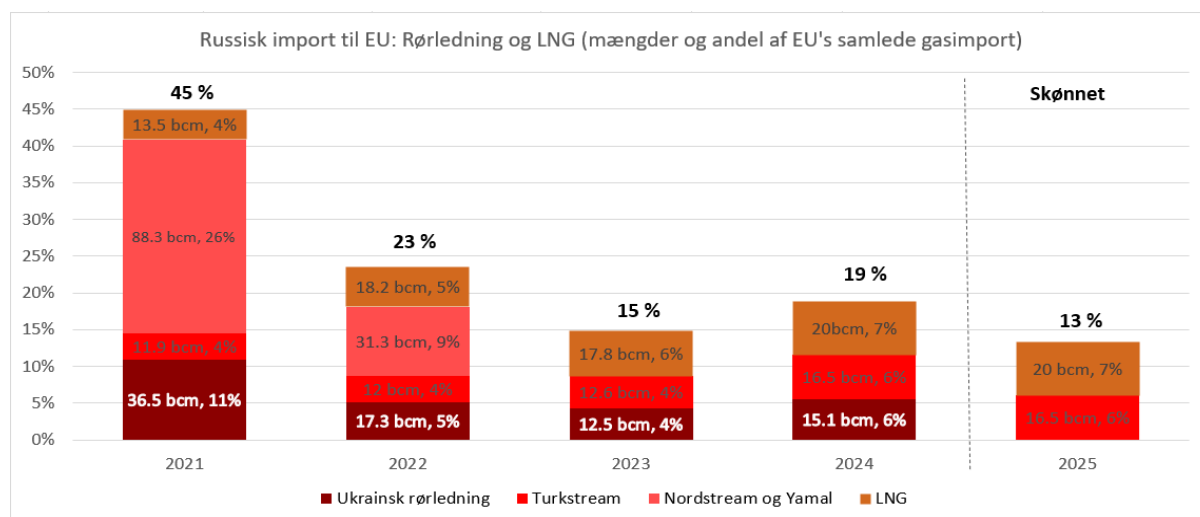
¹⁰ Transitaftale mellem Naftogaz og Gazprom.

¹¹ Estland, Litauen, Letland, Danmark, Finland, Sverige, Tyskland, Polen, Kroatien, Malta, Irland, Luxembourg, Østrig og Tjekkiet har forbudt eller standset gasforsyninger fra Rusland. Nogle medlemsstater kan imidlertid indirekte blive forsynet med gas af russisk oprindelse gennem køb på engrosmarkedet.

destination, mens ca. en tredjedel leveres på spotmarkedet (kortsigtet). De resterende mængder forventes ikke at blive elimineret uden yderligere EU-tiltag i betragtning af manglen på kommercielle incitamenter og igangværende langsigtede kontrakter.

Der er behov for en indsats på EU-plan for at udfase disse gasforsyninger og samtidig sikre alternative forsyninger fra internationale partnere via LNG eller rørledningsgas uden at skabe nye afhængigheder. I den forbindelse vil det være vigtigt, at infrastrukturkapacitet, der er reserveret på lang sigt til import fra Rusland, stilles til rådighed for import af gas fra alternative kilder. EU har allerede ydet betydelig støtte til diversificeringsindsatsen med 184,7 mia. EUR til energirelaterede initiativer under de nationale genopretnings- og resiliensplaner og Connecting Europe-faciliteten for energi (CEF) med 5,84 mia. EUR (2021-2027) til finansiering af grænseoverskridende infrastruktur og 55 mia. EUR med budget fra EU's samhørighedspolitik¹².

På trods af at energiomstillingen fremmes, vil gas fortsat være en del af EU's energimiks i de kommende årtier¹³. For at sikre stabile forsyninger bør foranstaltninger, der har til formål at udfase russisk gas, ledsages af bestræbelser på at diversificere EU's forsyningsportefølje. Dette kan opnås gennem fælles tiltag, herunder aggregering af efterspørgslen på EU-plan og ved at indgå i konkurrencedygtige langsigtede forsyningsordninger med alternative leverandører, hvor det er relevant¹⁴. Den kommende nye pagt for Middelhavsområdet og især initiativet vedrørende energi i Middelhavsområdet vil give konkrete muligheder for yderligere at styrke diversificeringen af energiforsyningen.

¹² Forslaget om midtvejsrevision af samhørighedspolitikken vil udvide mulighederne for at investere i energiomstillingen (COM(2025) 123 final).

¹³ Se fremskrivningerne for Europas klimamål for 2040 (SWD (2024) 63 final). I 2040 vil forsyningen af fossile brændstoffer til energiforbrug falde med mere end 70 % i forhold til i dag. Mere end halvdelen af alle fossile brændstoffer, der anvendes i EU i 2050, anvendes i andre sektorer end energisektoren som råmateriale til kemiske processer (plast, gødning osv.). Udfasningen af importen af fossil naturgas fra Rusland fremskynder omstillingsforløbet. Forbruget af naturgas, biomethan og biogas anslås til ca. 105-155 Mtoe i 2040 (4,5-6,5 EJ). I 2050 ligger forbruget af disse gasformige brændstoffer i EU stadig på mellem 70 og 80 Mtoe for alle scenarier (3,0-3,5 EJ).

¹⁴ Eksempel: Europæiske eller internationale knudepunktspriser, indekser og benchmarks (TTF, Henri Hub osv.).

Diversificeringsbestræbelserne bør ikke bringes i fare af ordninger, der involverer swaps, dvs. køb af de facto russisk gas fra tredjeparter. Denne praksis vil være i strid med målene for REPowerEU, da den vil opretholde indtægtsstrømmene til Rusland og opretholde EU's sårbarhed over for prismanipulation.

2.2 Afhængighed af Rusland i den nukleare sektor

I modsætning til afhængigheder i gassektoren er afhængigheder i den nukleare sektor mangesidede. Rusland leverer produkter og tjenester til kunder i EU gennem hele det nukleare brændselskredsløb. Afhængigheden er størst i de fem medlemsstater med russisk designede reaktorer¹⁵, også kendt som VVER, der traditionelt er afhængige af brændsel fra en russisk leverandør. På samme måde har andre medlemsstater været afhængige af Rusland med hensyn til nukleare materialer, reservedele eller tjenester i forbindelse med det nukleare brændselskredsløb. Rusland har også en stærk position i forsyningen af visse radioisotoper til medicinske procedurer.

2.2.1 Udskiftning af russisk nukleart brændsel med alternative leverandører i fem medlemsstater med russisk designede atomreaktorer

Der er gjort fremskridt med at erstatte russisk nukleart brændsel med brændsel fra andre producenter i de fem medlemsstater med russisk designede VVER-reaktorer. Forsyningsvirksomheder i fire ud af fem berørte medlemsstater har siden 2022 indgået forsyningskontrakter om alternative brændsler. Alternativt brændsel skal dog testes og godkendes i hver medlemsstat, før det kan erstatte russisk brændsel. I 2024 blev de første testbrændselsenheder placeret i reaktorer i Bulgarien og Finland. EU støtter også finansielt udviklingen af alternative brændsler gennem sine SAVE- og APIS-projekter¹⁶. Der kan opstå en risiko for forsyningssikkerheden på kort til mellemlang sigt i tilfælde af pludselige politiske ændringer.

Udviklingen af alternative nukleare brændsler til VVER-reaktorer og udstedelsen af tilladelser for disse skal fremskyndes, og indgåelse af kontrakter med alternative leverandører bør skride hurtigt frem mod en fuldstændig udskiftning af russiske forsyninger. Der kan drages vigtige erfaringer fra situationen i Ukraine, hvor der også gøres fremskridt med anvendelsen af ikke-russiske alternative brændsler, herunder deres erfaringer med udstedelse af tilladelser vedrørende nuklear sikkerhed og brændselstest.

2.2.2 Diversificering af forsyninger og opbygning af alternativ kapacitet i det nukleare brændselskredsløb for alle medlemsstater med nukleare anlæg

¹⁵ Bulgarien, Tjekkiet, Finland, Ungarn og Slovakiet.

¹⁶ EU støtter finansielt udviklingen af alternative brændsler til VVER-reaktorer, som udføres af Westinghouse (APIS-projektet) og Framatome (SAVE-projektet), med tilskud på 10 mio. EUR til hvert projekt (i alt 20 mio. EUR) via Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram.

Mens mere end 14 % af uran indkøbt i EU stammede fra Rusland i 2024, er det globale marked for naturligt og forarbejdet uran temmelig diversificeret¹⁷. En stor hindring er koncentrationen af uranomdannelses- og -berigningstjenester – der er nødvendige for at omdanne forarbejdet uran til materiale til fremstilling af nukleart brændsel – i et begrænset antal virksomheder. De virksomheder, der er beliggende i EU eller andre vestlige lande, er i øjeblikket ikke i stand til at dække den samlede efterspørgsel på grund af den begrænsede kapacitet i de omdannelses- og berigningsanlæg, der er i drift. I 2024 blev ca. 23 % af hele EU's efterspørgsel efter uranomdannelses- og berigningstjenester dækket af Rusland, og inden for uranberigningstjenester dækkede Rusland næsten 24 % af EU's behov¹⁸.

Selv om europæiske berigningsvirksomheder har bebudet planer om at udvide deres nuværende berigningskapacitet, forventes det første nye berigningsanlæg tidligst i 2027. Desuden står den globale urankonverteringsindustri over for hindringer med hensyn til at øge produktionen på grund af teknologisk kompleksitet og markedsusikkerhed, og nye omdannelseskapaciteter er i øjeblikket kun annonceret til begyndelsen af 2030'erne. EU's nukleare sektor er også fortsat afhængig af Rusland for så vidt angår visse reservedele og vedligeholdelsestjenester. Fortsat internationalt samarbejde som det i G7-sammenhæng er afgørende for at sikre tilstrækkelig berignings- og omdannelseskapacitet samt reservedele og tjenester i de kommende år. Kommissionens gennemgang af tilgangen til forsyningen af beriget uran vil også bidrage til at styrke forsyningssikkerheden og åbenheden over for pålidelige leverandører.

Endelig er der en betydelig afhængighed af Rusland med hensyn til visse stabile radioisotoper, der anvendes til fremstilling af medicinske radioisotoper til kræftbehandling, og EU er nødt til at øge indsatsen for at udvikle EU's produktion af sådanne medicinske radioisotoper til gavn for alle medlemsstater. Det vil navnlig være vigtigt at styrke forsyningskæden for radioisotoper ved at sikre adgang til udgangsmaterialer, øge den industrielle produktion af radioisotoper og støtte forskning og innovation inden for nye nuklearmedicinske behandlinger.

2.3 Afhængighed af Rusland i olie sektoren

I 2022 tegnede russisk råolie sig for 27 % af EU's import af råolie, mens den nu kun tegner sig for 3 %. Dette er en direkte konsekvens af indførelsen og en effektiv håndhævelse af EU's sanktioner, som forbød import af russisk råolie ad søvejen fra december 2022 og raffinerede olieprodukter fra februar 2023.

Ikke desto mindre tegnede russisk rørledningsolie sig for en betydelig andel af den samlede import til Tjekkiet, Slovakiet og Ungarn ved udgangen af 2024, idet disse lande i øjeblikket har midlertidige undtagelser fra EU's sanktionsordning.

¹⁷ Mens mere end 85 % af uran produceres i seks lande (Kasakhstan, Canada, Australien, Namibia, Niger og Rusland), drives der i øjeblikket uranminer i mange lande, og der findes også uudnyttede forekomster i nogle EU-medlemsstater.

¹⁸ Markedsandele baseret på foreløbige data for 2024.

Med færdiggørelsen af TAL-PLUS-projektet i april 2025 er Tjekkiet nu i stand til at erstatte sine russiske olieforsyninger med alternative kilder. For Slovakiet og Ungarn derimod tegner russisk olie sig for over 80 % af deres samlede olieimport¹⁹. Denne høje afhængighed kan udgøre en risiko for deres forsyningssikkerhed. Kommissionen støtter fortsat disse medlemsstater i gradvist at erstatte russisk olie og sikre alternative leverandører gennem Adria-rørledningen.

Rusland har været afhængig af en skyggeflåde af tankskibe for at opretholde sin olieeksport og omgå sanktionerne. Disse fartøjer er ofte gamle, i dårlig stand og med uklare ejerforhold og forsikringer. De udgør derfor en konkret risiko for miljøet på grund af risikoen for olieudslip og anden forurening fra skibe, som kan forårsage miljøkatastrofer. EU har indført sanktioner mod specifikke skibe, gennemført omfattende diplomatiske outreachaktiviteter over for flag- og havnestater og skærpet forpligtelserne vedrørende sikkerhed til søs, navnlig gennem en fælles indsats fra de nordisk-baltiske 8++-lande²⁰.

Der vil være behov for yderligere arbejde og tiltag for at afbryde og afskrække Ruslands skyggeflåde, samtidig med at miljøbeskyttelsen og sikkerheden til søs forbedres, og finansieringen af Ruslands krigsøkonomi reduceres.

3. TILTAG TIL UDFASNING AF ENERGIIMPORT FRA RUSLAND

3.1 Rørledningsgas og LNG

Foranstaltning 1: Gennemsigtighed, overvågning og sporbarhed

Gennemsigtighed, overvågning og sporbarhed er det nødvendige udgangspunkt for en effektiv udfasning af russisk gas og for at sikre håndhævelse. Den eksisterende EU-lovgivning har allerede bidraget til større gennemsigtighed og sporbarhed i forbindelse med gasimport til EU, men oplysningerne er ikke tilstrækkeligt detaljerede:

- EU-regler²¹ kræver, at medlemsstaterne indberetter visse oplysninger om gaskontrakter til Kommissionen, f.eks. langsigtede kontrakter, der indbefatter gas af russisk oprindelse. Disse deles pr. medlemsstat uden at afsløre identiteten af modparterne i individuelle kontrakter. Der kan kun anmodes om hele kontrakter under særlige omstændigheder.

¹⁹ Ifølge COMEXT-oplysninger fra 2024 og 2023.

²⁰ De nordisk-baltiske 8++-lande omfatter Danmark, Estland, Finland, Tyskland, Island, Letland, Litauen, Nederlandene, Norge, Polen, Sverige og Det Forenede Kongerige.

²¹ Artikel 14 i forordning (EU) 2017/1938.

- I overensstemmelse med EU-lovgivningen²² meddeles visse oplysninger om importeret gas til toldmyndighederne, når de føres ind i EU's toldområde. Der er imidlertid ingen forpligtelse til at rapportere til de nationale myndigheder med ansvar for energipolitik.

Nogle medlemsstater har indført nationale regler om sporbarhed af russisk gas²³, men der er ingen sammenhængende EU-ramme for gennemsigtighed, overvågning og sporbarhed i forbindelse med import af russisk gas til EU.

Kommissionen vil derfor foreslå de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre en mere effektiv overvågning og sporbarhed. Én foranstaltning vil kræve, at virksomhederne giver oplysninger om russiske gaskontrakter (f.eks. mængder, varighed) til medlemsstaternes relevante myndigheder og til Kommissionen. En anden foranstaltning vil sikre, at oplysninger om den faktiske import af russisk gas deles mellem toldmyndighederne, de nationale energi- og sikkerhedsmyndigheder og Kommissionen.

Disse foranstaltninger vil give regeringerne og Kommissionen adgang til relevante oplysninger om russisk gas, der kommer ind i deres energisystemer, hvilket vil gøre det muligt at gennemføre målrettede og effektive foranstaltninger i hele EU og forberede alternative forsyninger. Med disse oplysninger vil Kommissionen også være bedre rustet til at koordinere EU-dækkende foranstaltninger med henblik på en udfasning i hele Den Europæiske Union og forberede sig på alternative forsyninger.

For at opnå dette har Kommissionen til hensigt inden næste måned at forelægge et lovgivningsforslag om regler for øget gennemsigtighed, overvågning og sporbarhed af russisk gas. Med henblik på at øge forsyningssikkerheden og beredskabet sigter Kommissionen mod at medtage lignende gennemsigtighedskrav for al gasimport til EU i den fremtidige revision af energisikkerhedsarkitekturen i 2026.

Foranstaltning 2: Nationale planer til støtte for EU's indsats for at udfase russisk gas

En velforberedt, velordnet og sikker udfasning af russisk gas i EU minimerer indvirkningen på priser, markeder og forsyningssikkerheden. Kommissionen har til hensigt at foreslå lovgivning, der pålægger medlemsstaterne at planlægge og overvåge en EU-dækkende udfasning af russisk gas²⁴.

De nationale planer bør bl.a. indeholde:

²² [EU-toldkodeksen](#).

²³ F.eks. i Spanien, www.enagas.es.

²⁴ Se de foreslåede regler om udfasning under *Foranstaltning 3* nedenfor.

- mængden af russisk gasimport i henhold til eksisterende kontrakter, herunder for kontrakter med "take or pay"-klausuler²⁵
- en tidsplan, inklusive delmål til støtte for EU's foranstaltninger med henblik på at nå målet om udfasning af russisk gas
- diversificeringsmuligheder og tekniske kapaciteter til at erstatte russisk gas, herunder gennem samarbejde i eksisterende regionale grupper.

Kommissionen vil støtte medlemsstaterne i udarbejdelsen af planerne gennem etablerede arbejds- og koordinationsgrupper såsom gaskoordinationsgruppen eller en særlig undergruppe samt regionale grupper.

Kommissionen har til hensigt at fremlægge et lovgivningsforslag i næste måned om nationale planer for udfasning af russisk gas og anbefaler, at medlemsstaterne allerede forelægger deres første nationale planer inden udgangen af 2025 for at muliggøre en sikker, koordineret og velforberedt udfasning.

Foranstaltning 3: Trinvist forbud mod import af russisk gas

På grundlag af fælles europæiske forberedelser, vurderingen af virkningerne af de foranstaltninger, som Kommissionen har gennemført siden Versailleserklæringen, herunder indvirkningen på gasforsyningssikkerheden, markedet, priserne og de retlige aspekter (herunder kontrakter), agter Kommissionen at foreslå retlige foranstaltninger til en effektiv udfasning af gasimporten fra Rusland.

Forudsat at udfasningen sker gradvist, og der sikres alternative forsyninger, forventes forbuddet mod import af russisk gas at have en begrænset indvirkning på priserne og forsyningssikkerheden i medlemsstaterne af følgende årsager:

- Gennemførelsen af EU's energimål og understøttende lovgivningsmæssige rammer²⁶ vil fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og energieffektivitet i hele EU. Det anslås, at EU kan spare mere end 15 mia. m³ gas om året og reducere EU's samlede gasefterspørgsel med 40-50 mia. m³ inden 2027.
- Yderligere global LNG-forsyning forventes at blive tilgængelig i de kommende år og forbedre den globale markedsbalance, ifølge Det Internationale Energiagentur (IEA)²⁷. Selv om de globale LNG-markeder fortsat vil være pressede i 2025, forventes der en

²⁵ En "take or pay"-kontrakt er en type aftale, der almindeligvis anvendes i energiindustrien, især i forbindelse med gassalg. En sådan kontrakt fastsætter, at køberen enten skal modtage levering af en bestemt mængde gas eller betale en forudbestemt bøde, hvis de ikke modtager leveringen.

²⁶ Herunder det eksisterende direktiv om vedvarende energi, pakken om markedet for brint og dekarboniseret gas, direktivet om energieffektivitet, udformningen af elmarkedet, handlingsplanen for elnet, handlingsplanen for energi til overkommelige priser og den planlagte handlingsplan for elektrificering.

²⁷ Kilde: [World Energy Outlook 2024 \(IEA\)](#) og [Gas Market Report, Q1-2025 \(IEA\)](#).

ny LNG-kapacitet på 85-90 mia. m³ ved udgangen af 2026, navnlig fra USA, Canada, Qatar og afrikanske lande. Dette forventes at opveje den forventede stigning i den globale efterspørgsel. I 2030 forventes den globale LNG-eksportkapacitet at vokse med ca. 250 mia. m³, hvilket er en stigning på næsten 50 % i forhold til den eksisterende LNG-forsyning.

- Som følge af en koordineret indsats og investeringer i begyndelsen af energikrisen er medlemsstaterne godt rustet til at modtage LNG-forsyninger fra globale partnere. Mellem 2022 og 2024 blev der sat rekord med tolv nye LNG-terminaler og seks udvidelsesprojekter, hvilket tilføjede 70 mia. m³ LNG-importkapacitet til EU. Disse omfatter LNG-terminaler i Alexandroupolis (Grækenland), Ravenna (Italien), Krk (Kroatien), Swinoujscie (Polen) og Wilhelmshaven 2, Mukran, Stade og Lubmin (Tyskland). Som følge heraf beløber EU's samlede LNG-importkapacitet sig til ca. 250 mia. m³ om året, hvilket er mere end det dobbelte af den nuværende LNG-import.
- I de kommende år vil der også være flere gasmængder til rådighed i Central- og Sydøsteuropa, en region, der traditionelt er afhængig af russiske rørledninger. Fra 2027 forventes Neptun Deep offshore-gasfeltet i Rumænien at producere 8 mia. m³ naturgas om året i de første 10 år af driften. Fra 2026 vil kapaciteten i den transadriatiske rørledning blive udvidet med 1,2 mia. m³, hvilket giver mulighed for øget gasimport fra Aserbajdsjan.
- Gasinfrastrukturen i EU er tilstrækkelig fleksibel med alternative ruter og grænseoverskridende sammenkoblingspunkter, der giver alle medlemsstater adgang til LNG- og rørledningsimport fra ikke-russiske kilder. Siden 2022 har medlemsstaterne udviklet vigtig infrastruktur, og yderligere infrastruktur vil blive færdiggjort inden udgangen af 2028.

Omkring to tredjedele af den russiske import af LNG og rørledningsgas er baseret på eksisterende langsigtede kontrakter med EU-destination. De resterende mængder leveres på kort sigt (spotmarkedet), og importørerne beslutter sig for at købe på grundlag af deres behov og de gældende markedsvilkår. Med længere kontraktvarighed og større mængder i de eksisterende langsigtede kontrakter end de mængder, der typisk købes i spotforsyningskontrakter, er det hensigtsmæssigt at tilrettelægge udfasningen af importen af russisk gas i to trin, der begynder straks med alle nye kontrakter og eksisterende (kortfristede) spotkontrakter.

En trinvis tilgang til at eliminere russisk gasimport vil gøre det muligt for markederne bedre at tilpasse sig og minimere markedsvirkningerne og de potentielle konsekvenser for forsyningssikkerheden.

Kommissionen vil sikre, at foranstaltningerne til eliminering af importen af russisk gas udformes på en måde, der minimerer den økonomiske indvirkning på markedsaktørerne og er i fuld overensstemmelse med EU-retten og forpligtelserne i henhold til folkeretten.

a. Forbud mod import under nye kontrakter og eksisterende spotkontrakter på russisk gas

Da spotkontrakter vedrører en mindre betydelig del af de samlede russiske mængder og omfatter kortfristede leverancer, er det muligt at udfase de tilsvarende mængder inden for en relativt kortere tidsramme. Kommissionen har til hensigt at fremsætte et lovforslag i næste måned om at forbyde al import i henhold til nye russiske gaskontrakter og eksisterende spotkontrakter. Et sådant forbud bør træde i kraft senest ved udgangen af 2025.

b. Forbud mod import af russisk gas under eksisterende langsigtede kontrakter

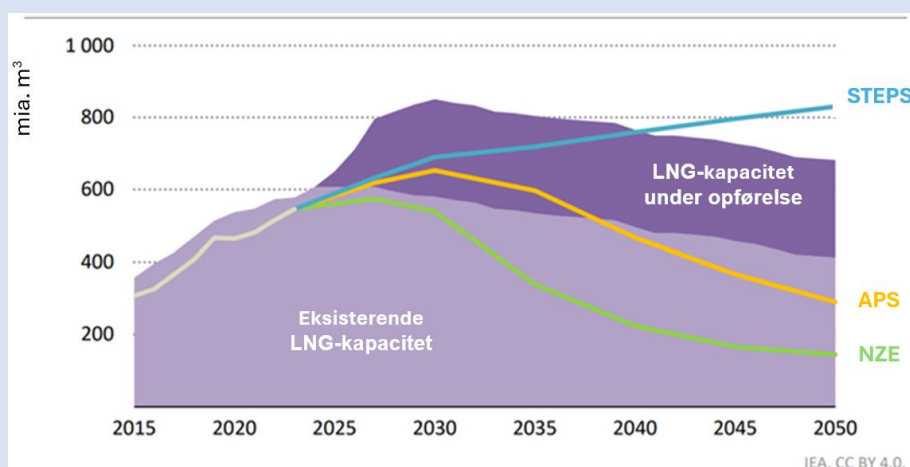
Kommissionen har til hensigt i næste måned at foreslå foranstaltninger til at forbyde den resterende import af russisk gas, både rørlednings- og LNG-gas, dvs. de mængder, der importeres i henhold til eksisterende langsigtede kontrakter. Den nødvendige udfasning af denne import kræver en længere overgangsperiode på grund af de større mængder for de berørte importører. Et sådant forbud bør træde i kraft senest ved udgangen af 2027.

Kommissionen vil inddrage de berørte medlemsstater og sikre, at forslaget baseres på en passende vurdering af de retlige og økonomiske virkninger.

Virkningen af udfasning af russisk gas

Siden krisens begyndelse har EU i stigende grad været afhængig af LNG, som spillede en afgørende rolle med hensyn til at erstatte importen af russisk gas og i øjeblikket tegner sig for ca. 40 % af EU's import. Som følge heraf er EU's gaspriser nu mere udsatte for dynamikken på LNG-markederne, som er globale.

Fra 2025 forventes den globale LNG-forsyning at vokse i et stadig højere tempo med en yderligere kapacitet på 25-30 mia. m³ i 2025, ca. 60 mia. m³ i 2026, ca. 80 mia. m³ i 2027 og ca. 40 mia. m³ i 2028. Dette vil øge den samlede LNG-kapacitet med ca. 200 mia. m³ i 2028, hvilket er fem gange mere end EU's import af russisk gas (IEA (januar 2025) "Gas Market Report, Q1-2025"). Ifølge IEA (IEA (oktober 2024) "World Energy Outlook 2024") vil dette medføre et overskud på mindst 130 mia. m³ LNG senest i 2030 (se grafen nedenfor), og dette forventes at "sænke de internationale gaspriser".

Kilde: Figur 4.7 – World Energy Outlook 2024

Bemærk: STEPS, APS og NZE afspejler efterspørgselsprognoser under forskellige scenarier.

Selv om der stadig er en vis usikkerhed om, hvornår de nye LNG-projekter kommer i drift, forventes udfasningen af den russiske gasimport at få begrænset indflydelse på de europæiske energipriser og forsyningssikkerheden, **hvis den gennemføres i samspil med den globale markedsudvikling og pålidelige leverandører.**

I betragtning af den forventede udrulning af ny likvefaktionskapacitet er det fornuftigt at starte med spotforsyninger (ca. en tredjedel af den samlede russiske import). Den yderligere forventede eksportkapacitet, der vil være til rådighed på verdensplan senest i 2026 (+85-90 mia. m³ pr. år), bør være **stort set tilstrækkelig til at kompensere for det spotvolumen**, som EU ikke længere vil købe fra Rusland. Desuden er en stor del af EU's russiske spotforsyning LNG-gas, og fjernelsen heraf vil sandsynligvis føre til en omlægning af LNG-handelen mellem regioner uden nogen væsentlig ændring af den forsyning, der er til rådighed globalt.

Efterhånden som den globale balance forbedres (+165-170 mia. m³ pr. år af ny likvefaktionskapacitet senest i 2027), og mere indenlandsk produktion bliver tilgængelig i EU (Neptun Deep field), vil EU **på sikker vis kunne afslutte udfasningen af den resterende russiske gas, der i øjeblikket er omfattet af langsigtede kontrakter** (20-25 mia. m³ pr. år). En længere leveringsperiode vil også øge det

Foranstaltning 4: Støtte til diversificering gennem aggregering af efterspørgslen og bedre udnyttelse af infrastrukturen

Sikring af alternative forsyninger fra pålidelige partnere er afgørende for at begrænse enhver indvirkning på markedet eller forsyningssikkerheden. F.eks. kan Norge, EU's største gasleverandør, samt Rumænien og Grækenland bidrage til diversificeringen i Central- og Østeuropa, der traditionelt har været domineret af russisk gas, gennem henholdsvis Baltic Pipe og Trans-Balkan-rørledningen. Kommissionen vil fortsætte sine drøftelser med pålidelige leverandører og i væsentlig grad intensivere sit energisamarbejde med partnerlande i Mellemøsten, Nordafrika, omkring Sortehavet og gennem Global Gateway²⁸.

Sideløbende hermed bør der fortsat udvikles alternativer til naturgasimport, hvor det er muligt, navnlig via elektrificering eller fremme af produktionen af biogas og biometan og ren brint i overensstemmelse med REPowerEU.

Under krisen har AggregateEU²⁹ vist sig at være et effektivt redskab, der bidrager til REPowerEU-målene ved at støtte europæiske forbrugere og virksomheder i at indkøbe ikke-russisk gas. Den anden midtvejsrunde af aggregering og matchning af efterspørgslen under AggregateEU blev afsluttet den 26. marts 2025 og samlede betydelig interesse på både efterspørgsels- og udbudssiden med 29 mia. m³ efterspørgsel, 31 mia. m³ udbudstilbud og næsten 20 mia. m³ matchede interesser mellem udbud og efterspørgsel. Den dækkede gasefterspørgslen mellem 2025 og 2030 og gav køberne mulighed for at angive en foretrukken terminal i EU eller leverancer frit om bord, hvilket gav køberne yderligere fleksibilitet.

Fremadrettet bør muligheder, der rækker ud over aggregering af efterspørgslen, også undersøges med henblik på at udnytte EU's købekraft til at støtte dets diversificeringsbestræbelser.

På grundlag af erfaringerne fra AggregateEU er Kommissionen i færd med at evaluere gennemførligheden af en platform til støtte for opskalering af og handel med gasformige molekyler af ikke-fossil oprindelse, herunder biomethan.

Desuden arbejder Kommissionen sammen med industrien og andre interessenter om at fremme udbredelsen af bæredygtig biogas og biomethan. Der er gjort betydelige fremskridt siden vedtagelsen af handlingsplanen for biomethan i 2022, herunder gennem industripartnerskabet for biomethan. Med udgangspunkt i den vellykkede afslutning af industripartnerskabet for biomethan vil Kommissionen oprette et nyt biogasnet mellem medlemsstaterne som led i en trepartskontrakt for bedre at imødekomme de forskellige behov på forskellige områder i EU og inddrage nationale og lokale interessenter.

²⁸ Se på Global Gateway: [Global Gateway – Europa-Kommissionen](#).

²⁹ [AggregateEU – Europa-Kommissionen](#).

I betragtning af de særlige udfordringer, som medlemsstaterne og de kontraherende parter i Energifællesskabet i Central- og Sydøsteuropa (CESEC) står over for i forbindelse med grænseoverskridende handel, vil Kommissionen arbejde under CESEC-Gruppen på Højt Plan³⁰, med Energifællesskabets sekretariat³¹ og med udvidelseslandene for at maksimere udnyttelsen af den eksisterende infrastruktur med henblik på at fjerne lovgivnings- og markedsmæssige hindringer og øge diversificeringen og bistå kandidatlandene med at mindske deres afhængighed af import af russisk energi.

3.2. Atomkraft

Foranstaltning 5: Nye restriktioner for udfasning af russisk import af uran, beriget uran og andre nukleare materialer

I modsætning til afhængigheden i gassektoren er afhængigheden i den nukleare sektor mangesidet, og der kan stadig opstå risici for forsyningssikkerheden på kort til mellemlang sigt i tilfælde af pludselige politiske ændringer. Formålet med denne foranstaltning er derfor at støtte en gradvis udfasning af forsyningen fra Rusland af uran, beriget uran og andre nukleare materialer, som anvendes til fremstilling af brændsel til europæiske atomreaktorer, herunder af den russiske leverandør af brændsel til russisk designede VVER-reaktorer.

a. Foranstaltninger vedrørende beriget uran

Kommissionen vil søge at gøre russisk import af beriget uran økonomisk mindre rentabel ved i næste måned at fremlægge handelsforanstaltninger vedrørende import af beriget uran. Dette vil skabe lige vilkår og tilskynde til politiske og forretningsmæssige beslutninger i de relevante medlemsstater for at fremskynde investeringer og kapacitetsopbygning, udvikle en EU-værdikæde og gradvist diversificere væk fra Rusland, samtidig med at der gives mulighed for forsyninger fra andre internationale partnere.

b. Begrænsninger i kontrakter, der er medunderskrevet af Euratoms Forsyningsagentur

I næste måned agter Kommissionen også at begrænse nye leveringskontrakter medunderskrevet af Euratoms Forsyningsagentur for uran, beriget uran og andre nukleare materialer³² med russiske leverandører fra en bestemt dato. Leverancer baseret på eksisterende kontrakter vil fortsætte, men forlængelser samt nye forsyningskontrakter vil ikke længere blive godkendt af Euratoms Forsyningsagentur. Denne foranstaltning vil styrke forsyningssikkerheden og forudsigeligheden på lang sigt og støtte europæiske industrielle og

³⁰ Energikonnektivitet i Central- og Sydøsteuropa.

³¹ [Energifællesskabet](#).

³² Jf. artikel 52 sammenholdt med artikel 197 i Euratom-traktaten.

økonomiske aktører, der er involveret i aktiviteter inden for det nukleare brændselskredsløb, ved at skabe tryghed og forudsigelighed for investeringsbeslutninger.

Foranstaltning 6: Diversificeringsforpligtelse og gennemsigtighed: nationale planer om udfasning af russiske atomforsyninger

Kommissionen vil tilstræbe en systematisk indsats fra medlemsstaternes side for at udfase forsyningerne af nukleart brændsel, brændselstjenester og reservedele fra Rusland og erstatte dem, herunder med tiden med fuldt europæiske alternativer. Medlemsstaterne vil skulle udarbejde nationale planer med konkrete foranstaltninger og tidsfrister, og det anbefales, at medlemsstaterne allerede forelægger deres første nationale planer inden udgangen af 2025 med henblik på at skabe tryghed og forudsigelighed for de økonomiske aktører, når de foretager investeringsbeslutninger om at stille tilstrækkelig uranomodannelses- og -berigningskapacitet til rådighed.

Konkret har Kommissionen til hensigt at fremsætte et lovgivningsforslag i næste måned med specifikke mål for medlemsstaterne om at:

- erstatte russiske nukleare brændstoffer med alternative brændstoffer ved at fremskynde indgåelse af kontrakter om og udstedelse af licenser til sådanne brændsler og videreudvikle fuldt ud europæiske alternativer
- udfase afhængigheden af Rusland for uran, beriget uran og andre nukleare materialer
- øge gennemsigtigheden af afhængighedsforhold og tilskynde til diversificering af russiske forsyninger af reservedele og vedligeholdelsestjenester.

Kommissionen og Euratoms Forsyningsagentur vil fortsætte deres engagement og dialog med de fem berørte medlemsstater og interessenter i den nukleare sektor for at sikre god koordinering og overvågning af fremskridtene med diversificeringsindsatsen.

Foranstaltning 7: Forøgelse af EU's produktion: Forslag til European Radioisotopes Valley Initiative (ERVI)

Kommissionen har til hensigt at foreslå oprettelsen af en EU-struktur – en "European Radioisotopes Valley" – for at sikre EU's forsyning af medicinske radioisotoper gennem øget egenproduktion, mindske EU's afhængighed af udenlandske leverandører, navnlig Rusland, og øge modstandsdygtigheden i den europæiske forsyningskæde under hensyntagen til medlemsstaternes forskellige behov.

Virkningerne af udfasningen af russisk atomimport

Selv om diversificeringsbestrebelse kan skabe udsving i uran- og brændselspriserne i forhold til adgangen til uranforsyning på de globale markeder, er det usandsynligt, at de vil få større indvirkning på elpriserne, da prisen på nukleart brændsel og relaterede tjenester kun udgør en lille del af de endelige omkostninger ved elektricitet fra kernekraftværker.

På kort sigt er der fortsat visse risici for forsyningssikkerheden i forbindelse med nukleare forsyninger fra Rusland. Følgende faktorer forventes imidlertid at afbøde disse risici:

- ❖ De medlemsstater, der driver VVER-atomreaktorer, har lagre af nukleart brændsel, der dækker deres behov for de næste par år.
- ❖ Brændsler fra alternative leverandører kan være både tilgængelige og godkendte på kort sigt, inden lagrene er opbrugt.
- ❖ Der er ved at blive opbygget yderligere kapacitet til tjenesteydelser i forbindelse med det nukleare brændselskredsløb, og denne kapacitet bør være til rådighed på kort eller mellemlang sigt.

Ud over at afbøde forsyningssikkerhedsrisiciene vil de foreslåede foranstaltninger blive omhyggeligt kalibreret og gradvist indfaset for at skabe forudsigelighed for de økonomiske aktører, skabe en nudgingeffekt og undgå forvridninger på markedet.

3.3 Olie

Foranstaltning 8: Nationale planer om at udfase russisk olie og sikre alternative forsyninger

I overensstemmelse med forslaget om udarbejdelse af nationale planer for udfasning af russisk gas anbefaler Kommissionen, at de to berørte medlemsstater planlægger og overvåger udfasningen af olieimporten fra Rusland. Der er tilstrækkelig infrastruktur til rådighed til at erstatte en sådan olieimport med ikke-russiske forsyninger. Kommissionen har derfor til hensigt at foreslå en forpligtelse for disse medlemsstater til at udarbejde en sådan plan og overvåge den.

De berørte medlemsstater vil skulle udarbejde og forelægge Kommissionen nationale planer med en beskrivelse af deres strategier for at erstatte den russiske olieimport inden udgangen af 2027 med:

- en tidsplan, inklusive delmål med tilsvarende foranstaltninger, for at nå målet om udfasning af russisk olie
- diversificeringsmuligheder og tekniske kapaciteter til at erstatte russisk olie
- mængden af russisk olieimport under eksisterende kontrakter og deres udløb.

Sådanne planer kan medtages som et kapitel i de nationale planer for udfasning af russisk gas.

Eksisterende arbejds- og koordinationsgrupper, såsom oliekoordinationsgruppen eller særlige undergrupper og regionale grupper, vil sikre koordinering og støtte. Kommissionen opfordrer de berørte medlemsstater til at prioritere alternativ forsyningsinfrastruktur, når den er tilgængelig.

Kommissionen agter i næste måned at fremlægge lovgivningsforslaget for nationale planer for udfasning af den resterende russiske olieimport og anbefaler, at de berørte medlemsstater allerede forelægger deres første nationale planer inden udgangen af 2025.

Foranstaltning 9: Fortsætte med at pålægge og håndhæve sanktioner over for enheder og fartøjer, der mistænkes for ulovlige aktiviteter

For at løse problemet med omgåelse af EU's oliesanktioner ved hjælp af "skyggeflåder" påtænkes følgende foranstaltninger:

- Fortsat opsøgende arbejde og dialog med berørte tredjelande.
- Samarbejde med internationale partnere, herunder med Den Internationale Søfartsorganisation (IMO), om at fastsætte og opretholde strenge standarder for søfartssikkerhed.
- Tilskynde medlemsstaterne til at styrke havovervågningen på grundlag af de integrerede tjenester, der forvaltes af Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, hvilket muliggør:
 - løbende overvågning og udveksling af oplysninger om fartøjer af interesse for at identificere mistænkelig aktivitet eller adfærd
 - øget afskrækkelse af ulovlige maritime aktiviteter og håndhævelse af international havret.
- Den højtstående repræsentant vil sammen med medlemsstaterne undersøge udsendelsen af en mission under EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med henblik på at:
 - gennemføre overvågning, løbende observation af maritime aktiviteter for at identificere mistænkelige fartøjer eller adfærd
 - afskrække fra ulovlige maritime aktiviteter.
 - Håndhæve international søret, herunder ved at anmode flagstaten for et mistænkeligt fartøj eller dets fører om, at fartøjet sejler ind i en stats søterritorium, hvor den pågældende kyststat kan træffe alle nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med UNCLOS og dens nationale lovgivning.
 - Boarding og inspektion af fartøjer af interesse på åbent hav eller i EU-medlemsstaternes eksklusive økonomiske zoner, hvis det er tilladt i henhold til UNCLOS, eller efter at flagstaten har givet sit samtykke hertil.
- Indgå aftaler med de berørte flagstater for at sikre deres samtykke til forhåndsgodkendte boardingoperationer på det åbne hav eller i EU-medlemsstaternes eksklusive økonomiske zoner.

4. KONKLUSIONER

Denne køreplan for at bringe importen af russisk energi til ophør har til formål at sikre EU's uafhængighed af russisk energi ved gradvis at udfase importen af gas, kernekraft og olie på en velordnet, sikker og velforberedt måde i overensstemmelse med EU's mål om klimaneutralitet.

Den supplerer EU's strategiske mål, som fastsat i konkurrenceevnekompasset for EU, aftalen om ren industri og handlingsplanen for energi til overkommelige priser, ved at reducere importen af fossile brændstoffer fra leverandører, der skaber økonomiske sikkerhedsproblemer, og fremskynde omstillingen til ren energi og bevæge sig væk fra fossile brændstoffer.

De ni foreslåede foranstaltninger i denne køreplan vil effektivt fjerne russisk energi fra EU's markeder uden at bringe forsyningssikkerheden i fare og samtidig minimere indvirkningen på priser og markeder.

Gennemførelsen af køreplanen vil kræve stærkt engagement, solidaritet, deltagelse og samarbejde fra alle medlemsstater, EU-institutioner og aktører på energimarkedet.

Kommissionen vil vurdere virkningen af og nøje overvåge fremskridtene med udfasningen af importen af russisk energi og yde den nødvendige støtte til alle medlemsstater i forbindelse med håndteringen af de udfordringer, de måtte stå over for. Denne regelmæssige udveksling af oplysninger i eksisterende koordinationsgrupper og regionale samarbejdsgrupper vil sikre, at EU holder sig på rette spor med hensyn til at opfylde sine mål, samtidig med at de nødvendige tilpasninger foretages rettidigt og effektivt under hensyntagen til forsyningssikkerheden og den dynamiske markedsudvikling.